

telos brabant's centrum voor
duurzame ontwikkeling

Warandelaan 2
Postbus 90153
5000 LE Tilburg

T 013-466 87 12
F 013-466 34 99
telos@uvt.nl
www.telos.nl

Persbericht

Bestuurskracht voor duurzaamheid in gemeenten verschilt sterk

In grote en groeiende gemeenten is het bewustzijn van duurzaamheid beter ontwikkeld op de gemeentehuizen dan in kleine en agrarische gemeenten. Dat blijkt uit de eerste Governance monitor duurzame gemeenten, die vandaag is gepubliceerd door Telos, Universiteit van Tilburg en VNG International.

De monitor meet voor alle gemeenten in ons land de bestuurskracht voor duurzame ontwikkeling en is gebaseerd op 3700 documenten en andere bronnen, zoals het coalitieakkoord, de begroting en het inkoopbeleid. Samen schetsen die een beeld van de duurzaamheid van de gemeente als bedrijfsmatige organisatie en van het ambitie- en prestatieniveau van het gemeentelijk beleid. De monitor is in opdracht van de directie Duurzaamheid van het ministerie van Infrastructuur en Milieu ontwikkeld en is een vervolg op de eerdere Lokale Duurzaamheidsmeter. Hiermee worden mondiale afspraken over duurzaamheid, zoals de Sustainable Development Goals van de VN, naar de lokale praktijk van Nederlandse gemeenten vertaald.

Gemeenten zijn in de monitor ingedeeld naar hun houding (mindset) ten aanzien van duurzaamheid. De houdingen lopen van "overleven" (alleen op korte termijn en lokaal eigen belang van bestuur gericht), via "onderhandelen" (zoeken naar wederzijds belang van gemeente en bedrijven of burgers) naar "hoger belang dienen" (lange termijn gericht, ook oog voor mondiale belangen). Gemiddeld genomen scoren grote gemeenten hoger en hebben bij de laagst scorende gemeenten de kleinste gemeenten de overhand.

Onder de zestien gemeenten die het hoogste scoren zijn zowel grote gemeenten (Amsterdam, Breda, Enschede en Leiden) als kleinere gemeenten (Boxtel, Hellendoorn, Houten, Lelystad en Maassluis). Het zijn niet de gemeenten die hoog genoteerd stonden in de Nationale monitor duurzame gemeenten 2016, die jaarlijks wordt uitgebracht door Telos. Daarin wordt de feitelijke stand van de duurzaamheid gemeten aan de hand van cijfers over de milieu, sociale en economische kenmerken. Hierbij worden de bestuurlijke inspanningen van een gemeente niet meegewogen. De Governance monitor biedt een analyse van hun bestuurskracht, zodat gemeenten inzicht hebben waar ze staan, en wat en hoe ze kunnen verbeteren. Het is nog te vroeg om een verband tot bestuurskracht en verbetering van de feitelijke duurzaamheid te kunnen constateren.

De onderzoekers bevelen aan de bestuurskracht te versterken door monitoring van duurzaamheid meer aan de begrotingscyclus van gemeenten te koppelen. Ook zouden Rijk en provincies gemeenten meer moeten bedienen met maatwerk en helpen om ruimtelijke samenwerkingsclusters rond thema's als circulaire economie, energietransitie, en de stikstofproblematiek in de landbouw te versterken.

Het [rapport](#) bevat 150 inspirerende voorbeelden van bestuurlijke innovatiestappen. Zie ook: www.telos.nl, www.vng.nl, www.binnenlandsbestuur.nl/governance_duurzaamheid en www.waarstaatjegemeente.nl

Noot van de redactie: Voor meer informatie kan contact opgenomen worden met Bastiaan Zoeteman: zoeteman@uvt.nl, of T 06 52098449